

21 ta' April, 1961

Imħallfin:—

Is-S.T.O. Prof. Sir Anthony J. Mamo, O.B.E., C.St.J., Q.C.,
B.A., LL.D., President;

Onor. Dr. A.J. Montanaro Gauci, C.B.E., K.M., LL.D.

Onor. Dr. T. Gouder, LL.D.

Avukat Dr. Maurice Agius Vadala' ne.

versus

Anthony Camilleri ne.

Burdnara — Liċenza — "Cargo Clearance & Forwarding Agents (Burdnara) Regulations, 1957".

*Fis-sistema tal-lig' tagħha, fin-nuqqas ta' dispożizzjonali eċċez-
zjonali espressa, enti ġuridiku ma jistgħax jikkuntraji res-
ponsabbiltà penali, partikularment meta si tratta ta' reat li
jkun kunsidrat "del'it". Kwindi, l-obligu tal-eżekuzzjoni u
l-osservanza tar-regolamenti, u tal-kondizzjonijiet annessi
ghal kull liċenza taħt r-Regolamenti tal-Burdnara, jinkombu
lit-titolari tal-liċenza bhala persuna fiżika f'isemha proprju,
u mhux f'isem l-enti li hi tirrappreżenta.*

*Għaldaqstant, enti ġuridiku ma jistgħax jottjen' liċenza biex
jaġixx; ta' burdnar. Skond ir-regolamenti tal-Burdnara,
liċenzi f'isem ditti ma jinħarġux.*

Il-Qorti:— Rat l-att taċ-ċitazzjoni quddiem il-Prim' Awla tal-Qorti Civili tal-Maestà Tagħha r-Regina li bih l-attur, wara li ppremetta illi l-konvenut nomine, wara applikazzjoni tiegħu, qiegħed jirrifjuta li johroġ a favur tal-istess attur f'isem id-ditta minnu rappreżentata, il-liċenza kontemplata fir-regolamenti ntitolati "Cargo Clearance & Forwarding Agents (Burdnara), 1957", publikati fil-Gazetta tal-Gvern fis-27 ta' Jannar 1958; u dan għar-raġuni, kif qal l-istess konvenut, li dawn ir-regolamenti ma jipprovdux għall-emissjoni ta' liċenzi f'isem id-ditti; talab illi, wara li tigi mogħtija kull dikjarazzjoni neċessarja u meħud kwalunkwe provvedimenti opportuni, il-konvenut jiġi kundannat biex jemetti l-liċenza kontemplata u msemmija fir-regolamenti preċitati f'isem l-instanti in rappreżentanza tad-ditta "Vadala Company Limited", u mhux f'isem l-

attur personalment; u dan prevja d-dikjarazzjoni, jekk neċessarja, li ma hemm xejn fl-istess regolamenti li huwa ta' ostakolu għall-preżenti domanda. Bl-ispejjeż, kompriżi dawk tal-protest tat-30 ta' Lulju 1959, kontra l-konvenut;

Omissis:

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti tat-30 ta' Novembru 1960, li biha t-talba tal-attur giet miċhuda, bl-ispejjeż; wara li kkunsidrat;

Illi l-attur, in rappreżentanza tad-ditta "Vadalà Company Limited", talab lill-konvenut, bħala Kollettur tad-Dwana, li jemettilu liċenza biex jaħdem bħala burdnar. Il-konvenut ma sab ebda oġġezzjoni li joħroġ din il-liċenza lill-attur f'ismu proprju, imma rrifjuta li jemettihielu f'isem id-ditta msemmija; għar-raguni minnu allegata li r-regolamenti relattivi jipprovdu għall-emissjoni ta' dawn il-liċenzi lill-individwu, u mhux lil ditti. L-attur qiegħed jitolb li l-konvenut jiġi kundannat jemettilu, in rappreżentanza ta' dik id-ditta, u mhux f'ismu proprju, din il-liċenza, prevja d-deklaratorja li ma hemm xejn fir-regolamenti li hu ta' ostakolu għat-talba tiegħu;

Illi fil-fehma ta' din il-Qorti, ir-rifjut tal-konvenut li jemetti l-liċenza in diżamina lill-attur f'isem l-imsemmija ditta hu ġustifikat, u kwindi d-domanda attriċi mhix ġustifikata. Infatti, tnejn, almenu, mir-Regolamenti dwar il-Burdnara, 1957 ("Cargo Clearance and Forwarding Agents (Burdnara) Regulations, 1957"), juru li l-konċessjonarju tal-imsemmija liċenza jrid ikun persuna fiżika, ċjoè individwu f'ismu proprju, u mhux f'isem ta' ditta. Hekk, skond ir-regolament numru 2, "No cargo clearance and forwarding agent shall practise business under this calling unless he is in possession of a licence . . ."; u skond ir-regolament numru 7, "No clearance and forwarding agent shall be issued with a licence unless he is of legal age". Dan ifisser illi x-xogħol ta' burdnar irid isir mill-persuna stess li lilha tingħata l-liċenza; li l-haddiem, il-burdnar, irid ikun l-istess konċessjonarju tal-liċenza, u mhux li dan il-konċessjonarju jkun jista' jimpjega nies biex jaħdmu huma

ta' burdnara, kif ikun il-każ skond il-pretensjoni tal-attur; għaliex hu ovvju skond l-imsemmija regolamenti, li l-impjeg tal-burnar jew burdnara ma għandux isir mit-titolari tal-liċenza;

Ma jregix ir-raġunament tal-attur, ċjoè li dawk ir-regolamenti ma jindikawx espressament li din il-liċenza ma għandhiex tinghata li ditti; għaliex il-kumpless tal-istess regolamenti juri li l-legislatur ma riedx li tiġi emessa din il-liċenza hliet lill-individwi f'isimhom proprju;

L-attur jissottometti wkoll li jekk tinhareġ liċenza lill-individwu għan-nom ta' ditta ma jsir xejn kontra r-regolamenti, sakemm dan l-individwu rappreżentanti d-ditta jkollu l-età legali; u osserva, bi provi li pproduċa, li lil xi ditti jew intrapprizi giet emessa liċenza li għaliha l-konċessjonarju kellu jkun persuna tal-età. B'rigward ta' din l-osservazzjoni jiġi, però, rilevat li l-liċenzi li ġew konċessi lid-ditti jew intrapprizi ndikati mill-attur kienu biex jinżamm hanut jew intrappriza, mentri fil-każ in ispeċje l-liċenza tirrigwarda xogħol li jrid isir barra mis-sede ta' ditti jew intrapprizi, u dan ix-xogħol irid isir minn min ikun it-titolari tal-liċenza. Iz-żewġ każi ma jistgħux jiġu ekwiparati wiehed mal-iehor; għaliex fl-ewwel każ it-titolari tal-liċenza id-ditta, iżżomm fis-sede tagħha hanut permezz ta' xi hadd impjegat minnha, mentri fit-tieni każ id-ditta khalat ditta, ma tistgħax taħdem ix-xogħol ta' burdnar, imma dan ix-xogħol tkun trid tagħmlu per mezz ta' hadd iehor;

Rat in-nota li biha l-attur appella minn dik is-sentenza, u l-petizzjoni tiegħu li biha talab li tiġi revokata, u t-talba tiegħu tiġi mil-qugħa; bl-ispejjeż kollha kontra l-konvenut nomine;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Fil-fehma tal-Qorti, il-konklużjoni raġġunta fis-sentenza appellata hi sewwa;

Meta l-appellant għamel l-applikazzjoni għall-liċenza in kwistjoni, huwa indika, bħala l-isem għal min kellha tingħata, "Vadalà Company Ltd.". Hekk xehed hu stess, fol. 33. Għalkemm l-applikazzjoni giet iffirmata minnu bħala Managing Director ta' dik id-ditta, il-liċenza, skond l-applikazzjoni kellha tkun intestata f'isem id-ditta stess "Vadalà Company Ltd.";

Din kienet l-applikazzjoni li giet rifjutata mill-appellat, u li tghat lok għal din il-kawża. Dak ir-rifjut kien manifestament ġustifikat;

Issa, fiċ-ċitazzjoni l-attur qiegħed jitlob li l-appellat jiġi kundannat li jorogħlu l-liċenza f'ismu in rappreżentanza tad ditta "Vadalà Company Limited", u mhux f'ismu personalment. Jiġifieri hu għall-anqas qiegħed jindika isem ta' persuna fiżika bħala dik li lilha għandha tiġi ntestata l-liċenza; iżda fl-istess hin għadu jrid li t-titolari veru u effettiv ma jkunx hu, iżda s-soċjetà anonima li hu jirrappreżenta;

Il-Qorti jidhrilha illi, għalkemm din it-talba kif issa magħmula hi miljorata fil-forma, fis-sustanza għadha prattikament l-istess. Hu mhux qed jitlob illi l-kariga tiegħu ta' Managing Director tal-Kumpannija tiġi msemmija wara ismu sempliċement bħala ndikazzjoni tal-professjoni jew okkupazzjoni tiegħu, imma jrid li jingħad illi l-liċenza qiegħdha tingħata lilu "nomine". Dan legalment iġib ineluttabbilment illi d-drittijiet u l-obligi naxxenti mill-liċenza ma jkunux spettanti jew imposti lilu nnifsu, iżda direttament lill-"enti ġuridiku" li għaliegħ il-liċenza tinhareġ;

Apparti r-raġunijiet mogħtija fis-sentenza appellata kontra l-pretensjoni ta' l-appellant, din il-Qorti jidhrilha li hemm raġuni oħra li anki wehida hi konklużiva;

Ir-regolamenti in kwistjoni, ċjoè "The Clearance and Forwarding Agents (Burdnara) Regulations, 1957" ġew magħmula mill-Gvernatur bis-saħħa tal-art. 75 tal-"Customs Ordinance" (Kapitlu 60), u (dak li ma jidherx rile-

vanti għall-din il-kawża) l-art. 2 tal-“Fees Ordinance” (Kapitlu 58);

Skond l-art. 77 ta’ dik l-Ordinanza tad-Dwana, ir-regolamenti magħmula mill-Gvernatur bis-saħħa tagħha “shall have the same effect as if they formed part of the Ordinance”. Issa, is-subart. 2 tal-imsemmi art. 75 jgħid illi min jikser ir-regolamenti jeħel multa ta’ £5 għal kull “reat”; u bl-art. 63, ir-reati taħt l-Ordinanza jitqiesu bħala “delitti” għall-finijiet u effetti kollha fis-sens tal-Kodiċi Kriminali;

Fis-sistema tal-liġi tagħna, fin-nuqqas ta’ dispożizzjoni eċċezzjonali espressa, enti ġuridiku ma jistgħax jikkontrajji responsabbiltà penali, partikolarment għal reat li hu kundidrat “delitt”. Kwindi l-obligu tal-eżekuzzjoni u l-osservanza tar-regolamenti in kwistjoni, u tal-kondizzjonijiet amnessi għal kull liċenza maħruga taħthom, jinkombu lititolari tal-liċenza bħala persuna fiżika f’isimha proprju, u mhux f’isem l-enti li hi tirrappreżenta, ġa ladarba fil-Liġi tad-Dwana jew fir-Regolamenti ma hemm xejn (kif hemm f’xi liġijiet speċjali oħrajn) dwar ir-reati kommessi minn enti ġuridici, bħal soċjetajiet, u r-responsabbiltà għalihom minn min tiġi nkorsa;

Għalhekk, il-liċenza mitluba ma tistgħax tinħareġ “nomine”, kif qed jitlob l-appellant, iżda biss f’ismu proprju (salvo arrangament intern bejnu u d-ditta li talvolta jista’ jkun meħtieġ u jkun permess mill-liġi);

Il-Qorti ma jidhriliex li dak li seta’ sar minn dipartimenti oħrajn u taħt liġijiet oħrajn huwa rilevanti;

Għal dawn il-motivi, din il-Qorti tiċhad l-appell, u tikkonferma s-sentenza appellata; bl-ispejjeż kontra l-appellanti.